

פקס-עיתון

מו"פ צפון

מרץ 2013

גיליון מספר 204

השפעת טיפולי קומפוסט על מדדים שונים באפרסק

גדול מגודל 70-90 מ"מ, היה יותר פרי קטן לטיפולי הביקורת וגזם עץ מאשר לטיפולי קומפוסט עילי. בפרי הגדול לא היו ההבדלים מובהקים, אך המגמה נשמרה – יותר פרי גדול בטיפולי הקומפוסט. יש לציין גם, כי מבחינה של היחס בין פרי קטן לפרי גדול נראה כי בביקורת ובגזם עץ יש יותר פרי קטן לעץ מאשר פרי גדול, ובטיפולי הקומפוסט יש יותר פרי גדול מאשר קטן.

התפלגות גודל הפרי של כלל היבול מראה כי בגודל 75 מ"מ היה טיפול הקומפוסט המוצנע עם היבול הגבוה ביותר, כאשר לטיפול גזם עץ היה היבול הנמוך ביותר. ההפרש ביניהם עמד על יותר מ-400 ק"ג/ד'. בגודל 60 מ"מ היה יותר פרי לביקורת מאשר לקומפוסט העילי. ניתן לראות כי הטיפולים נחלקים לשתי קבוצות: טיפולי הקומפוסט גבוהים יותר בפרי הגדול, בעוד שלטיפולי הביקורת והגזם יש יתרון בפרי הקטן.

זו השנה השנייה שישנה תרומה לטיפולי הקומפוסט על גודל הפרי. ההשפעה על עצמת הצימוח (היקף הגזע) אינה מובהקת, ויתכן כי תגובת הצימוח לטיפולי הקומפוסט איטית יותר מאשר תגובת גודל הפרי. השנה לא התקבלו הבדלים בתכולת היסודות המינרליים בעלים, אך ישנה פגיעה משמעותית, בכל הטיפולים, בקליטת יסודות ההזנה. פגיעה זו (קרי, ערכים נמוכים מאוד בחנקן ובאשלגן) תואמת את הסברה שמקור חולשת העץ הוא במערכת השורשים, המתקשה הן בקליטת המים (ערכי תא לחץ גבוהים מדי בכל הטיפולים) והן בקליטת יסודות ההזנה. יתכן כי המשך יישום הקומפוסט יאפשר התאוששות, אם כי איטית של השורשים. מן הראוי להמשיך ניסוי זה עוד שנה על מנת לבחון השערה זו

חוקרים: יוני גל, שמעון אנטמן וצוות מטע אפיק.

השימוש בקומפוסט נפוץ במטעים במינים שונים. יעילותו במטעים נשירים לא הוכחה די צרכה בניסויים מובנים וההתרשמויות – מגוונות. גם יישום הקומפוסט - בפיזור עילי או בהצנעה - לא נבדק ביסודיות במטעים נשירים.

רסק עצים הוא מוצר שכמותו עולה עם הצורך הגובר לרסק גזם ולא לשרוף אותו. יעילותו כחומר לשימוש חוזר במטע אינה ברורה, אך שימוש כזה עשוי לתת פתרון לכמויות המצטברות, בגישה של "חקלאות מקיימת".

מטרת הניסוי היא לבחון את השפעת קומפוסט ורסק עצים על מטע אפרסק.

במטע אפיק נבחרה חלקה של אפרסק מזן "1880". החלקה נטועה על כנה "בלאדי", במרווח נטיעה של 3X5 מ'. החלקה מושקית בשתי שלוחות, על גדודית, ומאופיינת בצימוח חלש, יחסית.

הטיפולים:

1. ביקורת לא מטופלת.
2. קומפוסט עילי, 4 קוב/ד', מפוזר על שלוחת טפטוף אחת.
3. קומפוסט מוצנע, 4 קוב/ד' מוצנע בתעלה רדודה אחת.
4. גזם עץ מרוסק מפוזר על שתי שלוחות טפטוף.

הטיפולים בוצעו בחורף. הקומפוסט יושם בצד השורה בו לא פוזר הקומפוסט בשנה שעברה. רסק הגזם פוזר בשנה קודמת! שלוחות הטיפוטוף קובעו ע"מ להבטיח הרטבה של הקומפוסט. היישום היה קרוב ככל האפשר לגזעי העצים, כ-40 ס"מ מהגזע.

תוצאות:

כאשר חילקנו את כל מקטעי גודל הפרי לשניים, פרי קטן מגודל 55-65 מ"מ ופרי

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il

